

Vzhledem k tomu, že v té době jsme si ještě nedělali žádné zápisky z cest, natož abychom zdokumentovali podrobný deník (k tomu docházelo až od cesty do Indie v roce 2006), jedná se pouze o útržkovité vzpomínky.

Skandinávie nás lákala už dlouho. A v roce 2005 zřejmě dozrál ten správný čas se na sever Evropy vypravit. V té době jsme za sebou měli jen jednu „velkou“ cestu, a to do Thajska (listopad – prosinec 2004), takže odpor vůči organizovanému cestování nebyl ještě tak silný. A protože jsme se trochu báli cenové náročnosti putování po jedné z nejdražších zemí Evropy, rozhodli jsme se raději uchýlit pod ochranná křídla cestovní kanceláře. Nabídek byla spousta, lišily se spíše v detailech, ale žádná nenabízela trasu přesně podle našich představ. Až jsme narazili na malou rodinnou cestovní kancelář Erika Tour ze Semil, která měla v programu i místa nenabízená nikým jiným (NP Rago apod.). Volba tedy padla na ni. Cena: 15 990 Kč + 720 Kč za 10 večerů z „českých zdrojů“.

Na Černém Mostě jsme se 30. června večer namačkali do malé dodávky, která nás zavezla do Semil, kde jsme přestoupili do autobusu. Složení výpravy v nás nevyvolalo zrovna nadšení. S výjimkou dvou mladých párů a dalších mladších jedinců jsme se ocitli ve společnosti skupiny těsně předdůchodového věku. Navíc jsme získali pocit, že se takřka všichni dobře znají, snad z předešlých cest s touto cestovkou. Vzhledem k tomu, že na ubytovnách jsme měli spát po čtyřech, začali jsme se trochu děsit, koho nám osud přidělí.

Szczecin, přejezd do Švédska (1. července)

První noc jsme ale strávili v autobuse, který nás zavezl do polského přístavního města Štětína (Szczecina). Po jeho prohlídce jsme se nalodili na trajekt do Švédska. Cestovka nás považovala buď za sourozence nebo za manžele, protože Libor dostal jízdenku na jméno Libor Čermák. Samozřejmě jsme se tomu zasmáli, ale na druhou stranu to byla první známka určité neprofesionality. Trajekt do Ystadu jel zhruba osm hodin, chvíli jsme se prospali přímo na palubě, protože nás čekala ještě jedna noc v autobuse.

Stockholm (2. července)

Po ní jsme 2. července ráno dorazili do Stockholmu, který nás přivítal krásným počasím. A i město samotné se ukázalo být velmi příjemným. Prošli jsme si hlavní památky (např. radnici, královský palác se střídáním stráží...) a odpoledne prozkoumali i muzeum Vasa a rozsáhlý skanzen. Pak už nás přesunuli k prvnímu ubytování mimo autobus, a to v mládežnické ubytovně v Solně nedaleko Stockholmu. Tady jsme se dozvěděli, s kým budeme trávit těch několik nocí na čtyřlůžkových pokojích. Bohužel to nebyla zrovna výhra v loterii – jeden dědouš, který se zrovna nekamarádil se sprchou a deodoranty (a bylo to znát den ode dne víc), a jeden jen o málo mladší kousek, který nebyl schopen zmlknout na víc než minutu. A komentoval úplně všechno, včetně svých úspěchů na záchodě. Poprvé jsme tu také vyzkoušeli, co znamená „večeře z českých zdrojů“. Z útrobu autobusu se vytáhlo pár konzerv, pečivo a bylo to. Ale nutno říct, že jídlo připravované samotnou paní průvodkyní (a snad i majitelkou CK) bylo vždycky chutné a určitě nám ušetřilo spoustu peněz. Takže v tomhle si rozhodně na sliby kanceláře stěžovat nemůžeme. Druhé plus u nás paní průvodkyně získala za připravené informace k jednotlivým místům, které nám přečetla vždycky ještě v autobuse před příjezdem, takže pak už jsme se mohli nerušeně kochat.

Uppsala, Gävle, Tönnebro (3. července)

Další den ráno nás čekala univerzitní Uppsala s krásnou katedrálou (největší ve Skandinávii) a dalšími zajímavostmi. Kousek od města je pak k vidění tzv. stará Uppsala, ale to už jsou vlastně jen takové kopečky. Následovalo Gävle – nejstarší město Nordlandu – a jeho rezervace s dřevěnými domy (Gamla Gelfe). Večeře z velkých hrnců na propan-butanovém vařiči nás čekala u malebného jezera Tönnebro. Noc jsme strávili opět v autobusu, který nás zavezl až za pomyslnou hranici Laponska.

Polární kruh, Jokkmokk, Gällivare, Kiruna (4. července)

Ráno jsme zastavili na polárním kruhu. Na švédské straně je jen parkoviště, malá stříška a cedule. Další přejezd přes kruh nás čeká v Norsku, tak uvidíme, jestli tam se vyznamenají víc. Další zastávka byla v Jokkmokku, kde jsme si prohlédli místní kostelík a muzeum. První aspoň kratoučkou vycházkou do přírody bylo pár desítek minut v národním parku Muddus s hlubokými soutěskami. Cílem dne bylo nejvýše položené švédské město Kiruna (579 m). Večer nás měl čekat výšlap na kopec, ze kterého jsme měli sledovat půlnoční slunce, takže jsme si šli terén radši obšlápnout, ať víme, do čeho jdeme. Zase takové drama to nebylo, ale v noci situaci značně zkomplikovala hejna otravných komárů. Takovou jejich koncentraci jsme do té doby ani zatím nikdy poté nezažili. Nebyl jsem schopen ani udělat fotku, aniž bych se nejmíň desetkrát neoháněl. Přenocovali jsme v mládežnickém „hotelu“ City.

Abisko, příjezd do Norska, Narvik, Andenes - Vesterály (5. července)

Počasí nám neustále přeje. V Čechách prý panuje zima a déšť, my si i za polárním kruhem užíváme modré nebe, sluníčko a skutečně letní teploty. Trochu nás to zaskočilo, vezeme s sebou spíš vybavení pro chladnější klima. Ale jsme samozřejmě rádi, protože si můžeme vychutnávat přírodní krásy, které nás čekají.

Podle programu zájezdu nás měla čekat zastávka v národním parku Abisko. Problém byl v tom, že to byla skutečně jen zastávka – 15 minut sotva stačilo na nafocení pár fotek, o nějakém aspoň krátkém výšlapu jsme si mohli nechat jen zdát. O to víc jsme nepochopili víc než hodinu strávenou ve městě Narvik, které nám nemělo takřka co nabídnout. Tohle nebyl dobrý signál a začali jsme být poněkud nervózní. Ještě před objednáním zájezdu jsem byl ujištěn, že budeme podnikat výlety a nejedná se o cestu v „japonském stylu“. V Narviku jsme o tom začali pochybovat.

Doufali jsme, že se to třeba na Vesterálech, kam jsme teď mířili, změní. V podvečer jsme dorazili do nejseverněji položeného města souostroví, do Andenes. Je to vlastně jen malá odlehlá osada s krásným okolím, kterému nezapadající noční slunce dodává příjemný zlatavý nádech. I ubytování tu bylo příjemné.

Vesterály a přejezd na Lofoty (6. července)

Problém nastal druhý den. Cestovka sice pro zájemce připravila fakultativní výlet na „velrybí safari“ (670 norských korun, tedy něco přes 2 000 Kč), ale pro ty, kteří zájem neměli, neměla v záloze žádný alternativní program. Vzhledem k ceně výletu nám to přišlo dost podivné. Museli jsme se tedy zabavit sami. S Liborem jsme se vydali pěšky kolem pobřeží, až jsme dorazili na pláž s bílým pískem. Někteří nadšenci se dokonce i koupali, ale pro nás byla voda přece jen příliš studená. O další kus dál jsme posvačili a nechali se vyzvednout autobusem se zbytkem zájezdu. Ačkoli jsme si den o samotě celkem užili, zanechala v nás nepřipravenost kanceláře další negativní stopu.

Večer jsme se trajektem přeplavili na další souostroví – Lofoty. Užívat si sluneční svit i ve večer a v noci je hodně příjemné. Po ubytování v kempu dokonce přemýšlím asi ve dvě hodiny ráno o procházce do blízkého okolí, ale podivné zvuky v křoví u silnice mě od tohoto záměru odradí a raději se vracím do pelechu.

Lofoty (7. července)

Nabídky cestovních kancelářů se lišily především v tom, zda jejich program zahrnoval i Lofoty, nebo ne. To se samozřejmě odráželo i v ceně. Ačkoli jsme nejdřív trochu váhali, nakonec jsme si řekli, že pokud už se do Norska

jednou vypravíme, chceme vidět i to nejhezčí. A udělali jsme dobře, protože Lofoty jsou skutečně nádherné. Ovšem pod podmínkou, že máte štěstí na počasí, což my měli. Přes den bylo nádherně. Jaké štěstí jsme měli, jsme ocenili při odjezdu z ostrovů, když je večer zahalila mlha a my z oken autobusu neviděli vůbec nic. Přes den jsme toho ale stihli spoustu – krásné zrcadlení hor v klidné vodě jednoho z jezírek, městečka Henningsvaer, Hamnoy, Reine či Å. Nicméně program zájezdu sliboval ještě další místa, na která však nedošlo. Určitě by se tu dal strávit ještě minimálně jeden další den, ale už nás čekal trajekt zpátky na pevninu do Skutviku. Znovu jsme si vychutnali půlnoční slunce.

A pak přišlo největší zklamání. Jedním z důvodů, proč jsme si vybrali Erika Tour, byl národní park Rago, který uváděli v itineráři. Byli snad jediní ze všech nabídek, kterými jsme se probírali. Jenomže parkem jsme pouze projížděli, a to zhruba mezi druhou a třetí hodinou ranní. Kdybych nebyl vzhůru, ani bych si toho vlastně nevšiml, protože nás na to nikdo neupozornil. A jakákoli sebemenší procházka tímhle krásným parkem byla jen z oblasti sci-fi. V tuhle chvíli už jsme byli skutečně naštvaní. Snad tady nastal zlom, kdy jsme se definitivně rozhodli zanevřít na cestovní kanceláře.

Svartisen (8. července)

Ráno opět projíždíme přes polární kruh, tentokrát zpátky na jih a na norské straně. Tady už je přece jen víc k vidění – minimálně okolní hory, pyramidky z kamenů, mezi kterými se procházíme. A taky je tu sníh, takže stavíme malé sněhuláčky.

Hlavním bodem dalšího dne byl ledovec Svartisen. Dost jsme se na tuhle podívanou těšili, protože u žádného ledovce jsme nikdy předtím nebyli. Konečně jsme se také měli dočkat aspoň nějaké procházky do přírody. Cesta k ledovci vede lesem kolem jezera. Kdo si na ni netroufá, má možnost svést se lodí. Manžel naší průvodkyně (aspoň jsme to tak pochopili, i když vypadá o dost starší než ona) a zřejmě zároveň i spolujízdač nás ujišťuje, že nám stačí obyčejné tenisky, protože nepršelo a cesta tedy bude suchá. Zároveň jsme dostali časový limit, do kterého se musíme vrátit k autobusu. Prý je to kousek.

Cesta nebyla suchá ani náhodou. Naopak jsme se brodili promáčeným lesem, v některých místech to nebylo zrovna jednoduché, docela jsme litovali některé starší spolucestující, kteří se nechali na tuhle variantu nalákat. Člověku moc nepřidávalo ani to, že ledovec nebyl stále v dohledu. Asi po půlhodině jsme se dostali z lesa k divokému proudu vody v geologicky zajímavé krajině. Ledovec ale stále nikde. Po krátkém odpočinku a pár fotkách ho tedy jdeme dál hledat. Čas kvapí, takže musíme přidat do kroku. Po více než hodině od začátku ho konečně vidíme, ale je k němu ještě pořád kus cesty. Teoreticky bychom se měli už vrátit, abychom stihli být zpátky včas, ale když už jsme došli až sem, tak to přece najednou nevzdáme. Za deset minut jsme přímo u ledovce. Je místy špinavý, ale jinak působivý. I přes několik cedulí varujících před chůzí až do jeho těsné blízkosti vytahujeme stativ a rychle se před ním fotíme. Vyrželi bychom se tam kochat určitě ještě dlouho, je tu nádherný klid a pěkné prostředí, ale už musíme uhánět k autobusu. Cestou zpátky potkáváme skupinku, jejíž jeden člen má problémy s nohou. Když se od nás dozvídají, jak je to ještě daleko, naštvane se otáčejí a míří k lod'ce. I přes všechnu námahu tedy nakonec ledovec ani z dálky nespátřili. Libor se vydává lesem, já volím pohodlnější lod'ku. V cíli ale máme oba stejný problém – promáčené boty jsou na vyhození. Libor se rozhoduje ty své na místě skutečně rovnou vyhodit, já se utěšuju tím, že se žraloky těch pár dní ještě vydržím. Stejně mi ani nic jiného nezbyvá – pak už mám jen pohorky a v tom vedru nejsou zrovna ideální.

Nakonec máme u autobusu ještě spoustu času, protože se musí uvařit oběd. To nás spolu se zničenými botami přivádí do varu rychleji než vodu v hrnci. Naštvaná je i zmíněná skupinka, která z ledovce nic neměla. Atmosféra houstne, stížnosti se začínají množit. Starý pán se tedy odhodlává vystoupit s prohlášením. Místo omluvy se ale dočkáváme výčitek. Prý si nedokážeme vážit toho, jak máme pěkné počasí, které on za těch 13 let, co sem jezdí, nepamatuje. Byl to neuvěřitelný proslov a my nevěděli, jestli se máme smát, nebo brečet. Snad jako potvrzení oprávněnosti stížností mjíme bez zastavení další místa uvedená v programu. Stavíme až u hřmícího vodopádu Laksfossen. Tím se valí tolik vody, že vůbec není vidět ta pěkná struktura známá z fotek.

Dojíždíme do Trondheimu, kde strávíme noc v ubytovně.

Trondheim, Andalsnes (9. července)

Ráno nás čeká jedna ze tří snídaní v ceně ubytování. A je tedy pořádná – švédské stoly (ačkoli jsme v Norsku) s dobrotami, mezi nimiž jasně vyčnívá deliaktesní kozí sýr s karamellem. Ale on i Trondheim jako takový je velmi příjemný. Krásná katedrála, barevné dřevěné domy kolem řeky, rybárna, trh... Užíváme si i zastávky, které nás čekají ve zbytku dne, hlavně krásné vodopády nebo Trolí stěnu. Konečná je v městečku Andalsnes, kde se ubytováváme. Zájemcům je doporučován noční výstup na nedalekou horu Nesakslu. Samozřejmě do toho jdeme. Ale rozhodně to není žádná legrace, navíc jsme si s sebou nevezli pití, takže asi ve dvou třetinách toho máme plné zuby. S vypětím zbytku sil se ale vydrápeme až na vrchol, zapíšeme se do knihy a pokecáme s ostatními hrdiny, hlavně z paní, kterou jsme přezdili na Duracellku, protože v sobě má neuvěřitelnou energii. Tu zřejmě načerpává každé ráno při rituálním vítání slunce. Výhled rozhodně stojí za tu námahu. Do ubytovny se vracíme kolem jedné v noci.

Trolí cesta, Geirangerfjord, Dalsnibba (10. července)

První den, kdy není zrovna azuro. A to nás čekají serpentýny Trolí cesty. Autobus je ale zvládá v pohodě i se zastávkou u divokého vodopádu Stigfoss. Na vrcholu pak máme možnost prolézt si krámky a udělat pár fotek. Následuje plavba po Geirangerfjordu. Počasí stále nic moc, ale i tak si můžeme vychutnat hlavně působivé vodopády, jimž kraluje ten nazvaný Sedm sester. V Geirangeru se pak můžeme projít, než se autobusem vydáme přes zastávku s výhledem na fjord na vrchol hory Dalsnibba. Odtud bychom se měli dočkat údajně jednoho z nejhezčích pohledů v Evropě. Serpentýny jsou podstatně drsnější než ty, které jsme absolvovali ráno. Uježděná šterková cesta, takřka žádné zábrany a my v narvaném autobusu. V jedné zatáčce se střetáváme s autem. Řidič autobusu se snaží zabránit srážce, při řazení rychlosti ale autobus začíná couvat. Jsme už dost vysoko, takže pád by byl smrtelný. Krve by se v nás nedořezal. Máme opravdu strach a nezbavíme se ho dřív než na parkovišti na vrcholu. Tam nás ale nečeká žádná sladká odměna – jen bílo-bílá mlha, která se jen tu a tam mírně potrhá. Takže z výhledu není nic.

Dole pod Dalsnibbou máme čas se trochu projít a třeba zkoulovat. Pak už se přesouváme do Nordbergu u Lomu, kde budeme nocovat. Večer se ještě jdeme podívat k divoké řece a do lesa plného lišejníků.

Jotunheimen, Lom (11. července)

Jotunheimen je nejvyšší skandinávské pohoří a my máme možnost jednu jeho malou část prozkoumat. Mámě opět štěstí na počasí, takovou viditelnost prý průvodci nepamatují. Zasněžené štíty hor, polozamrzlá jezera, sníh... a Libor „v bačkůrkách“ aneb v letních botách, protože ty, které by se teď hodily víc, musel vyhodit u Svartisenu. Ale aspoň že jsme se dočkali dalšího příjemného výšlapu.

Po sjezdu zpátky do údolí stavíme u dřevěného kostelíku v Lomu, který si ale prohlížíme jen zvenku společně se hřbitovem. Pak následuje prohlídka muzea kamenů a polodrahokamů. Tam uvažujeme o koupi jednoho krásného, ale nakonec ho necháváme tam, kam patří.

Po krátké zastávce u dravé řeky Sjoy přijíždíme do Lillehammeru, kde máme možnost projít se kolem olympijských skokanských můstků. Jeden skokan tu dokonce zrovna trénuje, což vypadá v nádherném letním počasí trochu zvláště.

Nocleh máme zajištěn v Gjoviku. Je to malé město, které si pak s Liborem procházíme, ale nic zvláštního v něm nenacházíme. Tak si aspoň kupujeme pár dobrot a hurá na kutě.

Oslo a návrat (12. - 13. července)

Aby těch skokanských můstků nebylo málo, čeká nás ráno návštěva lyžařského areálu v Holmenkollenu. Pak už nás vítá norská metropole Oslo. Nejdříve si projdeme krásný park Vigeland s mnoha zajímavými sochami, poté se odebíráme na ostrov Bygdøy, na kterém se nachází několik muzeí, například Fram nebo Kon-Tiki. Podíváme se i dovnitř radnice, ke královskému paláci či budově norského parlamentu.

Odpoledne se vydáváme autobusem do švédského Svinesundu, kde se nalodíme na noční trajekt. Přes Německo se druhý den vracíme zpátky do vlasti.

Ačkoli jsme toho během dvou týdnů spoustu viděli (a štěstí na počasí v tom sehrálo klíčovou roli), nedalo mi to a po návratu jsem do cestovní kanceláře poslal e-mail, ve kterém jsem po pochvale všeho, co se povedlo, uvedl veškeré výtky, které jsme k průběhu zájezdu měli. Mezi hlavní patřily sliby některých míst v programu, kterými jsme nakonec jen projížděli. V katalogu pro další rok už byla tato místa označena jako „průjezd“. Aspoň něco. To už ale nic nezměnilo na našem přesvědčení, že s cestovkou už nikdy...